

*ГОРОДНИЧА К. В., студентка
Полтавський юридичний коледж Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого*

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ЯК ВЕКТОР ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Початок ХХІ ст. ознаменувався надзвичайно бурхливим розвитком складних і суперечливих соціальних процесів, які фактично вплинули на всі важливі сфери суспільного життя, а саме: економіку, політику, освіту, культуру та ін. Особливе місце у цих процесах посідає децентралізація – один з основних трендів реформування сучасного українського суспільства.

Децентралізація – це передача значних повноважень та бюджетів від державних органів влади органам місцевого самоврядування так, щоб якомога більше повноважень мали ті органи, які ближче до людей, де такі повноваження можна реалізовувати найуспішніше. Децентралізація – закономірна реформа, якщо країна обирає шлях прогресу. Країни, які порівняно нещодавно пройшли крізь подібну реформу – Польща, Словаччина, Литва, Латвія, Естонія, скандинавські країни – отримали поштовх економіці, соціальному розвитку, особливо сільських територій цих країн [1, с. 166].

Для нормального функціонування будь-якої громади важливою є фінансова складова. На нашу думку, не кожна громада може бути спроможною для існування, то при об'єднанні сільських рад необхідно враховувати розташування на території громади потужних підприємств, фермерських господарств, приватних підприємств, які зареєстровані на території майбутньої громади. Лише в цьому випадку всі кошти будуть надходити в єдину громадську казну. Позитивним явищем є те, що громадськість бере участь в управлінні громадою, кошти можуть виділятися на ремонт доріг, розвиток освіти, культури, туризму тощо.

Коли в Україні активно розпочався процес децентралізації, однією із перших в Полтавській області утворилась об'єднана Білоцерківська територіальна громада, адміністративним центром якої є с. Білоцерківка. Із 366 об'єднаних територіальних громад, утворених в Україні до середини 2017 р., за комплексним показником розвитку Білоцерківська ОТГ Великобагачанського району посіла 17-те місце, а за деякими іншими пунктами ввійшла в першу десятку й навіть у п'ятірку лідерів. Окрім загальної фінансової спроможності, при визначенні рейтингу громад включалися й такі показники, як доходи та видатки на одного мешканця ОТГ [2].

На території Білоцерківської ОТГ функціонує два бюджетоутворюючих підприємства: ТОВ “Білагро” й ПП “БІАГР”, які надають вагомий підтримку громаді, сплачуючи податки до місцевого бюджету [2]. Населення громади становить близько 4 тис. 921 осіб, однак це невелика кількість населення для громади. До громади ввійшло 4

сільських рад: Подільська, Балаклійська, Бірківська та Красногорівська. Бюджет Білоцерківської ОТГ після об'єднання зріс у шість разів в порівнянні із сукупним бюджетом всіх сільських рад до об'єднання [3].

На прикладі Білоцерківської громади, яка утворилася в 2015 р., головою якої є Лещенко Іван Васильович, ми можемо промоніторити позитивні зміни, які відбулися протягом трьох років після об'єднання. Так, після утворення ОТГ жодна школа в громаді (2 НВК, 1 школа I-II ступенів та 2 школи I-III ступенів) не була ліквідована. Крім того, зміцнилася матеріальна база у навчальних закладах, закуплено три шкільних автобуси для розвезення учнів. Розроблені перспективні проекти: центр громадської безпеки, реконструкція загальноосвітньої школи в центрі громади с. Білоцерківка та фізкультурно-спортивний центр.

В усіх закладах освіти та культури замінені старі вікна й двері на нові енергозберігаючі, перекрито покрівлі, зроблено поточні ремонти, в усіх школах встановлено нові харчоблоки. У Красногорівській ЗОШ I-III ступенів замінена стара (більше, ніж 40-ка річна) система опалення на сучасну [3].

На сьогоднішній день громада звертає велику увагу на відродження освіти, а також на підтримку малого бізнесу. Ми вважаємо, що Білоцерківська об'єднана територіальна громада є яскравим прикладом успіхів децентралізації на Полтавщині.

Таким чином, утворена Білоцерківська ОТГ має сформовану територіальну структуру та повністю відповідає урядовій Методиці формування спроможних територіальних громад [4, с. 500]. Білоцерківська ОТГ є достатньо науково обґрунтованою структурою, досконало розробленою та схваленою перспективними планами формування територій громад, стала надійним стрижнем для всього населення. Цей дієвий і спроможний інститут місцевого самоврядування базового рівня – об'єднані територіальні громади, формується (відповідно до положень Європейської хартії місцевого самоврядування).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади: Напрямки змін / За заг. ред. д. держ. упр., проф. Куйбіди В. С. [Монографія]. – Львів : Видавництво «Астролябія», 2013. – 166 с.
2. Системна робота Білоцерківської громади забезпечує хороший результат [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/7813>.
3. Бюджет Білоцерківської ОТГ після об'єднання зріс більше ніж у шість разів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/6978>.
4. Лелеченко А. Становлення місцевого самоврядування в Україні як структурного елемента децентралізації державного управління / А. Лелеченко // Вісн. НАДУ. – 2005. – № 1. – С. 497–505.